

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ο.Π. ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1: Οι Γερμανοί δεν ασχολούνται με τη γεωργία, (αλλά) τρέφονται με γάλα, τυρί και κρέας. Αν και ζουν σε περιοχές πάρα πολύ παγωμένες, φορούν μόνο δέρματα και πλένονται στα ποτάμια. Κάθε φορά που η χώρα τους κάνει (ή η πολιτεία διεξάγει) πόλεμο, εκλέγουν άρχοντες με εξουσία ζωής και θανάτου. Στις ιππομαχίες συχνά πηδάνε από τα άλογά τους και πολεμάνε πεζοί: η χρήση της σέλας θεωρείται ντροπή και μαλθακότητα (ή πράγμα αισχρό και μαλθακό).

ΚΕΙΜΕΝΟ 2: Πώς μπόρεσες να λεηλατήσεις αυτή τη χώρα η οποία σε γέννησε και σε ανέθρεψε; Δεν σου πέρασε η οργή όταν περνούσες τα σύνορα της πατρίδας; Παρόλο που είχες έλθει με εχθρική και απειλητική διάθεση, γιατί, όταν είδες τη Ρώμη, δεν σου ήρθε στο μυαλό: «Μέσα σ' εκείνα τα τείχη βρίσκονται το σπίτι και οι εφέστιοι θεοί μου, η μητέρα, η σύζυγος και τα παιδιά (μου)»; Εγώ, λοιπόν, αν δεν (σε) είχα γεννήσει, η Ρώμη δε θα πολιορκούνταν ` αν δεν είχα γιο, θα πέθαινα ελεύθερη σε ελεύθερη πατρίδα. Εγώ τίποτε πια δεν μπορώ να πάθω, ούτε πρόκειται να είμαι για πολύ καιρό τόσο δυστυχισμένη.

ΚΕΙΜΕΝΟ 3: Συμβουλεύει τον απεσταλμένο, αν δεν μπορέσει να πλησιάσει, να δέσει την επιστολή στον ιμάντα του ακοντίου και να (τη) ρίξει μέσα στο στρατόπεδο. Στην επιστολή γράφει πως θα έλθει γρήγορα με τις λεγεώνες (του). Ο Γαλάτης, επειδή φοβήθηκε τον κίνδυνο, αποφάσισε να ρίξει το ακόντιο. Αυτό, τυχαία (ή: κατά σύμπτωση),

καρφώθηκε σ' έναν πύργο και τρεις μέρες αργότερα γίνεται αντιληπτό από κάποιον στρατιώτη και μεταφέρεται στον Κικέρωνα.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1.α)

caro
loca frigidiora
pellium
magistratus
matrum
penatium
equestri proelio
nullius rei
turri
quendam militem

β)

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
turpis	turpior	turpissima
celeriter	celerius	celerrime
libera [το δεύτερο στο κείμενο 2]	liberiores	liberrima

2. α)

Ενεστώτας : proeliari
Μέλλοντας: proeliaturos esse
Παρακείμενος : proeliatos esse
Συντ. μέλλοντας : proeliatos fore
Δοτική γερουνδίου : proeliando

β)

προστακτική ενεστώτα ενεργητικής φωνής

β' ενικό: defer

β' πληθυντικό: deferte

προστακτική μέλλοντα παθητικής φωνής

β' ενικό: defertor

γ' ενικό: defertor

γ' πληθυντικό: deferuntor

γ)

nutrietur

adligare

abiceris /re

verendi

adhaerescebamur

veni

trahunto

populaturus sit

futura fuero

pariturae sint

perrexeratis

manebit

3.

caseo: αφαιρετική οργανική του μέσου στο nutriuntur

ephippiorum: γενική αντικειμενική στο usus

vitae: γενική αντικειμενική στο potestate

tibi: αντικείμενο του ρήματος cecidit και υποκείμενο της μετοχής ingrediendi

fines: αντικείμενο στη μετοχή ingrediendi

miserrima: κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο ego εξαιτίας του συνδετικού ρήματος futura sum

tragulae: γενική κτητική στο amentum

se: υποκείμενο παρεμφάτου adfore (ταυτοπροσωπία → λατινισμός ειδικού παρεμφάτου, άμεση αυτοπάθεια)

casu: αφαιρετική οργανική του τρόπου στο ρήμα adhaesit

ad turrim: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου στο ρήμα adhaesit

4.α)

- **Cum civitas bellum gerit** : Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στην κύρια που ακολουθεί, με ρήμα το *creantur*. Εισάγεται με τον χρονικό επαναληπτικό σύνδεσμο *cum* και εκφέρεται με οριστική, γιατί η πράξη μας ενδιαφέρει από καθαρά χρονική άποψη, και χρόνου ενεστώτα, γιατί δηλώνει την αόριστη επανάληψη στο παρόν και στο μέλλον.
- **ut epistulam ad amentum tragulae adliget**: δευτερεύουσα ουσιαστική βουλητική πρόταση, που λειτουργεί ως έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα *monet* της προηγούμενης κύριας πρότασης. Εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο *ut*, γιατί είναι καταφατική, και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της είναι απλώς επιθυμητό. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (*adliget*), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (*monet*) και αναφέρεται στο παρόν-μέλλον. Ισχύει η ιδιομορφία στην ακολουθία χρόνων, γιατί η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της.

β) *Ne hostes [...] nostra consilia cognoscant*

γ) Υπόθεση: *nisi reperissem* (*nisi* + υποτακτική υπερσυντελικού)

Απόδοση: *oppugnaretur* (υποτακτική παρατατικού)

2ο είδος, υπόθεση αντίθετη προς την πραγματικότητα. Η υπόθεση αναφέρεται στο παρελθόν, ενώ η απόδοση στο παρόν.

Ergo ego nisi pariam, Roma non oppugnetur [δυνατή υπόθεση]

δ) *Civitate bellum gerente magistratus creantur*

ε) *cum ingredereris /re*
dum ingrederis/re

στ) *Cicero scribit tragulam casu ad turrim adhaesisse et tertio post die a quodam milite conspici*

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΓΑΛΟΥΝΗ ΜΑΡΙΑ - ΔΟΥΔΟΥΜΗ ΕΛΙΝΑ
ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ - ΣΥΡΜΟΣ ΜΙΑΤΟΣ
ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ - ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΨΩΜΑ ΑΡΕΤΗ

